

Geschreven door Myriam Bouzaiane

copyright © Myriam Bouzaiane 2026

Inhoudstafel

1	Waar alles groeit	1
2	De stenen	25
3	Vier dagen	31
4	Avarys	39
5	De Laagstad	47
6	Ezran	55
7	De breuklijn	61
8	De jongen die overal iemand kent	71
9	De prijs van doorgang	81
10	Het glas dat zingt	95
11	Waar herinneringen blijven hangen	103
12	De naam die niet vergeten werd	113
13	Wat niet gezegd wordt	123
14	Onder de Hal	135
15	Waar magie wordt opgesloten	143
16	Tussen licht en schaduw	155
17	Wat de schaduw achterlaat	175
18	Thuis in de schaduw	183
19	De gestolen schaduwen	195
20	Onder de zevende sluis	207
21	Wat de stenen fluisteren	217
22	Waar het licht breekt	225
23	Waar onze wegen scheiden	249
24	De weg naar huis	269
25	De prijs van macht	285
26	De man achter de muur	299
27	De laatste grens	313
28	Waar de steen antwoordt	325
29	De vrouw op de heuvel	341
30	De stad die bleef	357
31	Thuis	373

1

Waar alles groeit

De jongen had drie keer gezegd dat hij niet bang was voor bloed.

Bij de vierde keer viel hij flauw.

Althea ving hem nog net op voor zijn hoofd tegen de rand van Myralda's kraam sloeg.

'O, prachtig,' mompelde ze terwijl ze hem met moeite overeind hield.

'Dat ontbrak er nog aan.'

Aan de andere kant van de houten toonbank keek Myralda nauwelijks op van de bundel kruiden die ze aan het samenbinden was.

'Leg hem niet op de munt.'

'Welke munt?'

'Mijn munt.'

Althea keek naar de jongen die slap tegen haar aan hing en vervolgens naar de kleine groene plant die tussen twee stenen voor de kraam groeide.

'Oma, hij is bewusteloos.'

'En die munt bloeit maar één keer per seizoen.'

'Natuurlijk.'

Met haar voet schoof Althea een mand opzij en legde ze de jongen voorzichtig neer op een stapel linnen zakken. Zijn moeder kwam haastig aangelopen.

'Is hij—'

'Hij is in orde.'

'Hij viel zomaar—'

'Omdat hij vier keer naar zijn eigen hand keek nadat ik zei dat hij dat niet moest doen.'

'Ik wilde weten of het nog bloedde,' mompelde de jongen.

Althea keek omlaag. ‘Je bent alweer wakker.’

‘Ik was niet weg.’

‘Je lag met je mond open.’

‘Ik rustte.’

Achter haar klonk de droge stem van Myralda. ‘Een geboren held.’

De jongen keek verontwaardigd naar de oude vrouw. Myralda glimlachte vriendelijk terug. Ze was eenennegentig en gebruikte haar leeftijd als vrijgeleide voor bijna alles. Slechte manieren. Te veel honing in haar thee. Middagdutjes tijdens drukke marktdagen. En, volgens Althea, het opzettelijk bang maken van kinderen die voor verzorging naar hun kraam kwamen.

‘Geef me je hand,’ zei Althea.

‘Gaat het pijn doen?’

‘Nee.’

‘Echt niet?’

‘Nee.’

‘Zweert u?’

‘Als je nog één vraag stelt, wel.’

Hij stak onmiddellijk zijn hand uit. De snee liep dwars over zijn handpalm. Niet diep, maar rafelig genoeg dat gewoon verband niet prettig zou worden.

Althea legde twee vingers naast de wond. Dit was haar favoriete moment.

De stilte vlak vóór ze het voelde. Ze sloot haar ogen.

De markt verdween niet werkelijk, maar de geluiden werden zachter. Stemmen vervaagden. Voetstappen, rinkelende flesjes, het geroep van handelaren — alles schoof naar de achtergrond.

Onder haar vingertoppen voelde ze iets anders. Warmte. Een hartslag. Bloed dat door kleine aderen stroomde. En daar, precies waar de huid was opengesneden, een verstoring in de levenskracht die door het lichaam liep.

Althea ademde langzaam uit.

De warmte in haar eigen borst trok naar haar schouder, langs haar arm en uiteindelijk naar haar vingers. De jongen hapte naar adem.

'Het kriebelt.'

'Dat betekent dat het werkt.'

'Kan ik dat ook?'

'Kun je genezen?'

Hij knikte.

'Misschien wanneer je ouder bent.'

'Mijn vader kan tomaten groter maken.'

'Dan zou ik voorlopig bij tomaten blijven.'

Aan de rand van de snee verscheen een dunne groene glans. Niet fel. Meer alsof zonlicht heel even onder de huid was gevangen. Langzaam trokken de wondranden naar elkaar toe. Althea voelde precies wanneer ze moest stoppen. Myralda had haar dat geleerd.

Een wond genezen betekende niet dat je het lichaam al zijn werk moest afnemen. Levenskracht moest geleid worden, niet gedwongen. Toen Althea haar vingers wegnam, was er nog slechts een dun rood lijntje over. De jongen keek ernaar alsof zijn hand zojuist in goud was veranderd.

'Nog eens.'

Althea fronste.

'Wat?'

'Doe het nog eens.'

'Wil je dat ik je opnieuw opensnij?'

Hij trok zijn hand tegen zijn borst. 'Nee.'

'Dat dacht ik.'

Zijn moeder lachte en legde een paar koperen munten op de toonbank. Althea wilde ze terugschuiven. 'Dat hoeft niet.'

Myralda's hand verscheen onmiddellijk boven op de munten.

'Dat hoeft inderdaad niet,' zei ze. 'Maar het mag wel.'

‘Oma.’

‘Kruiden groeien gratis. Wij helaas niet.’

De vrouw glimlachte en pakte haar zoon bij de schouder.

‘Dank je, Althea.’

‘Hou die hand vandaag een beetje rustig.’

‘Dat gaat hij doen.’

‘Ga ik niet doen,’ zei de jongen.

Zijn moeder trok hem mee voordat hij daar verder over kon onderhandelen. Althea keek hen na tot ze verdwenen tussen de mensen.

‘Hij staat voor zonsondergang weer hier,’ zei Myralda.

‘Met zijn andere hand?’

‘Waarschijnlijk.’

Althea lachte. Het was een warme ochtend in Vaeloria.

De markt lag verspreid over een brede straat die nauwelijks nog zichtbaar was onder alles wat er groeide. Oude bomen stonden tussen de kraampjes alsof ze daar eerst waren geweest en de stad later beleefd om hen heen was gebouwd.

Waarschijnlijk was dat ook zo.

Hun takken groeiden hoog boven de straat naar elkaar toe en vormden een groen dak waar zonlicht in gouden vlekken doorheen viel. Klimop kroop over gevels. Blauwe bloemen hingen uit ramen. Wortels vormden natuurlijke bankjes langs de weg.

In Vaeloria liet men de natuur zelden plaatsmaken.

Men vroeg haar meestal om een beetje opzij te schuiven.

Een paar kraampjes verderop hield een bloemenverkoopster haar hand boven een gesloten knop. Ze draaide twee vingers langzaam naar buiten.

De bloem opende zich.

Een klant klapte enthousiast in haar handen.

Verderop stond een man naast een wagen vol meloenen. Hij legde zijn hand op één ervan, sloot zijn ogen en trok een gezicht van diepe concentratie.

De meloen werd geel.

‘Valsspeler,’ riep iemand.

‘Vakmanschap!’ riep de handelaar terug.

Aan de overkant probeerde een meisje van een jaar of tien een dunne wortel uit de aarde te laten groeien. Het ding kwam nauwelijks twee vingers hoog voordat het slap omviel.

Haar broertje lachte. Het meisje stampte met haar voet.

Plots schoot de wortel omhoog en wikkelde zich rond zijn enkel. Hij viel achterover in een mand appels.

Althea begon te lachen. Myralda keek op.

‘Wat?’

Althea wees. Myralda zag het jongetje tussen de appels liggen en knikte goedkeurend. ‘Snel geleerd.’

Hun eigen kraam stond al bijna vijftig jaar op dezelfde plek.

Boven de planken hing een houten bord waarop ooit in sierlijke gouden letters MYRALDA had gestaan.

De helft van de verf was verdwenen.

De Y leek ondertussen meer op een tak.

Myralda weigerde het te laten herstellen.

‘Mensen weten wie ik ben,’ zei ze altijd.

En dat was waar. Er was een tijd geweest waarin mensen vanuit alle hoeken van Vaeloria naar haar toe reisden. Myralda had jarenlang bekendgestaan als de grootste genezeres van het Groene Rijk.

Tegenwoordig hield ze het liever bij haar kruiden, haar kraam en het bekritiseren van Althea’s werk.

Althea was er praktisch opgegroeid. Op haar vierde had ze een hele pot kamille opgegeten omdat ze dacht dat gedroogde bloemen hetzelfde waren als snoep.

Op haar elfde had ze haar eerste wond gesloten.

‘Je gebruikte te veel.’

Althea keek op. Myralda stond met haar rug naar haar toe en schikte glazen flesjes op een plank.

‘Waarvan?’

‘Kracht.’

‘Bij die jongen?’

‘Hm.’

‘Het was maar een klein beetje.’

‘Precies. Dus waarom gebruikte je genoeg voor een snee die drie keer zo groot was?’

Althea leunde tegen de toonbank. ‘Hij was bang.’

‘Zijn angst zat niet in zijn hand.’

‘Oma.’

Myralda draaide zich naar haar om. Haar ogen waren donkergroen en scherp, zelfs nu de huid eromheen dun en gerimpeld was geworden.

‘Jij voelt veel,’ zei ze. ‘Dat is een gave. Maar een gave waar je geen grenzen aan geeft, wordt uiteindelijk degene die jou gebruikt.’

Althea trok een gezicht. ‘Dat klinkt alsof je er heel lang over hebt nagedacht.’

‘Nee. Ik bedacht het net.’

Althea gooide een doek naar haar. Myralda ving hem.

‘Respect voor ouderen.’

‘Je gebruikt dat te vaak.’

‘Ik ben eenennegentig. Ik heb niet oneindig veel voordelen meer.’

‘Je gebruikt die leeftijd alleen wanneer het je uitkomt.’

‘Dat is precies waarvoor ouderdom bedoeld is.’

Althea glimlachte. Ze bukte om een mand recht te zetten. Daarbij zag ze tussen twee houten kisten iets bewegen. Een klein rankje. Het groeide vanuit een barst tussen de straatstenen naar het licht. Althea stak haar hand uit.

Nog voor haar vingers de plant raakten, draaide het rankje langzaam in haar richting.

Ze glimlachte. ‘Hallo daar.’

Myralda keek over haar schouder. ‘Als je tegen iedere plant gaat praten, zijn we tegen de winter nog bezig.’

‘Misschien luistert deze tenminste.’

‘Dat zou hem slimmer maken dan de meeste mensen op deze markt.’

Althea streek met één vinger langs een blaadje. Een tweede blaadje ontvouwde zich. Daarna een derde. Ze voelde de levenskracht van de plant als een minuscuul vonkje onder haar huid. Zwak. Maar helder. Ze gaf het net genoeg.

Het rankje trok zich omhoog en krulde zich rond de houten poot van de kraam.

‘Zie je?’

Myralda keek ernaar. ‘Mooi.’

Althea keek op. Dat ene woord klonk anders. Zachter. Myralda keek niet meer naar het plantje. Ze keek naar haar.

‘Wat?’

‘Niets.’

‘Je kijkt raar.’

‘Ik ben oud. Alles aan mij kijkt raar.’

Althea wilde antwoorden, maar haar aandacht werd getrokken door het geluid van bellen.

Niet de kleine belletjes die handelaren aan hun karren hingen. Diepere tonen. Drie langzame slagen. De markt veranderde onmiddellijk. Hoofden draaiden naar het einde van de straat. Kinderen renden naar de kant. Zelfs Myralda keek op.

Een groep reizigers kwam onder de bomen vandaan. Vier paarden. Een lange wagen. Witte en zilveren stoffen hingen langs de zijkanten en bewogen nauwelijks, hoewel er genoeg wind stond om de bladeren boven hen te laten ritselen.

Op de voorzijde stond een symbool dat Althea alleen uit tekeningen kende.

Drie zilveren, concentrische cirkels, als echo's die zich vanuit één middelpunt verspreidden. Haar hart sprong op.

'Aetheria.'

Myralda zei niets.

Althea stapte achter de kraam vandaan om beter te kunnen kijken.

De mensen op de wagen waren bijna allemaal in lichte stoffen gekleed. Wit, zachtblauw en zilver. Eén vrouw droeg zilverkleurige banden rond haar polsen die zacht tegen elkaar klonken wanneer ze bewoog.

Een jongetje naast Althea wees. 'Kunnen zij echt dromen zien?' Zijn vader trok hem dichter naar zich toe. 'Niet staren.'

'Maar kunnen ze dat?'

'Ze horen dingen. Echo's. Niet staren, zei ik.'

Althea keek gefascineerd. Ze had nog nooit iemand uit Aetheria gezien. Niet in het echt. In Vaeloria groeide alles. In Aetheria hoorde men alles. Zo was het al duizend jaar: elk rijk zijn eigen magie, en ieder mens maar één soort.

Wie er twee bezat, bestond niet. Of niet lang. De vrouw op de wagen draaide haar hoofd. Heel even kruisten haar ogen die van Althea.

Althea keek automatisch weg.

Toen ze opnieuw keek, reed de wagen verder.

'Ze gaan naar Avarys,' zei ze.

Myralda was weer bezig met haar kruiden. 'Waarschijnlijk.'

'Denk je dat ze helemaal uit Aetheria komen?'

'Het symbool op hun wagen lijkt me een vrij grote aanwijzing.'

Althea liep terug achter de kraam. 'Hoeveel dagen is het eigenlijk vanaf hier naar Avarys?'

Geen antwoord.

'Oma.'

'Hm?'

'Hoeveel dagen?'

Myralda begon langzaam een touwtje rond een kruidenbundel te knopen. ‘Vier.’

Althea glimlachte.

‘Vier?’

‘Met een goede kar.’

‘Dat is helemaal niet ver.’

‘Dat heb ik ook niet gezegd.’

‘We zouden kunnen gaan.’

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat mijn knieën al ruzie met mij maken wanneer ik van mijn bed naar de keuken loop.’

‘We kunnen stoppen onderweg.’

‘Dan duurt het acht dagen.’

‘Dat maakt toch niet uit?’

Myralda trok het touwtje strak. ‘Voor iemand van negentien niet.’

Althea liet haar armen op de toonbank vallen. ‘Je hebt altijd gezegd dat we ooit zouden gaan.’

‘En jij hebt altijd gezegd dat je nooit meer kamille zou eten.’

‘Ik was vier.’

‘En ik was jonger toen ik die belofte maakte.’ Althea keek opnieuw naar de plaats waar de wagen verdwenen was.

Avarys.

Ze kende de stad alleen uit verhalen. De stad zonder rijk. Daar waar wegen uit alle windrichtingen samenkwamen. Waar mensen uit Vaeloria, Aetheria en zelfs Necrath door dezelfde straten liepen. Waar je op één markt een genezende wortel uit Vaeloria kon kopen, een glazen klankschaal uit Aetheria en volgens Myralda iets uit Necrath dat je beter helemaal niet kon aanraken.

En ergens voorbij die stad lagen de oude westelijke wegen. De wegen naar wat ooit Kaelthar was geweest.

Althea wist weinig over Kaelthar. Iedereen wist weinig over Kaelthar.

Het rijk was verdwenen in een oorlog, lang voordat zij geboren werd.

Meer hoefde ze volgens de meeste mensen ook niet te weten.

'Was mama ooit in Avarys?'

Myralda's handen stopten. Niet lang. Misschien één ademhaling. Daarna bond ze verder. 'Ja.'

Althea draaide zich zo snel om dat haar heup tegen de tafel stootte. Een potje zalf wiebelde gevaarlijk. 'Wat?'

Myralda ving het op. 'Voor iemand met goede reflexen breek je opvallend veel.'

'Je hebt nooit verteld dat mama daar geweest is.'

'Je hebt het nooit gevraagd.'

'Ik vraag al mijn hele leven naar Avarys.'

'Je vroeg of ík er geweest was.'

Althea kneep haar ogen samen. 'Ben jij er geweest?'

'Ja.'

'Oma!'

Een vrouw bij de kraam ernaast keek verschrikt op. Myralda trok één wenkbrauw op. 'Wil je het hele marktplein uitnodigen voor dit gesprek?' Althea boog naar haar toe. 'Wanneer?'

'Lang geleden.'

'Met mama?'

'Soms.'

'Waarom?'

'Omdat mensen soms ergens heen gaan zonder dat daar een groot mysterie achter zit.'

'Hoe oud was zij?'

Myralda keek haar eindelijk aan. 'Ongeveer zo oud als jij.'

Althea voelde iets onaangenaams prikken achter haar ribben. ‘En je laat mij niet gaan.’

Myralda’s gezicht veranderde.

Niet boos. Niet streng. Eerder moe. ‘Ik heb je nooit gezegd dat je niet mag gaan.’

Althea zweeg. Daar had ze gelijk in. Er was altijd wel een reden geweest.

Toen Althea tien was, was ze te jong. Toen ze vijftien was, moest er iemand bij de kraam helpen. Toen ze zeventien was, begon Myralda slechter te lopen.

En daarna… Daarna had Althea eigenlijk nooit meer serieus gevraagd.

‘Je mag de wereld zien,’ zei Myralda. Haar stem was zachter geworden.

‘Meer dan dit marktplein. Meer dan deze straat. Meer dan Vaeloria.’

Althea keek haar aan. ‘Met jou?’

Myralda glimlachte. Maar haar glimlach bereikte haar ogen niet helemaal. ‘Misschien ben ik daarvoor iets te traag geworden.’

Althea wilde iets zeggen. Toen trok Myralda plots scherp adem. Eén hand schoot naar de rand van de kraam. ‘Oma?’

‘Niets.’

‘Ga zitten.’

‘Althea—’

‘Zitten.’

‘Je hebt een bijzonder irritante manier van bevelen geven.’

‘Van jou geleerd.’

Myralda ging uiteindelijk op haar stoel zitten. Althea knielde naast haar. ‘Geef me je hand.’

‘Nee.’

‘Oma.’

‘Het is vermoeidheid.’

‘Dat kan ik zelf voelen.’

‘Dat is precies waarom ik je mijn hand niet geef.’

Althea keek op. ‘Wat bedoel je?’

Myralda zuchtte. Daarna stak ze toch haar hand uit. Althea nam hem voorzichtig vast.

Koude vingers. Dunne huid. Ze sloot haar ogen. En zocht. Myralda’s levenskracht was er. Natuurlijk was ze er. Maar waar het bij anderen voelde als een rivier, voelde die van haar oma als een stroompje aan het einde van een lange zomer. Nog steeds bewegend. Nog steeds levend. Maar zwakker dan Althea wilde voelen.

Ze probeerde instinctief warmte naar haar toe te sturen.

Myralda trok haar hand weg. ‘Nee.’

Althea opende haar ogen. ‘Ik kan helpen.’

‘Ik weet het.’

‘Laat me dan.’

Myralda legde haar hand tegen Althea’s wang. ‘Niet alles wat oud wordt, is kapot.’

‘Maar—’

‘En niet alles wat eindigt, moet gerepareerd worden.’

Althea keek weg. Ze haatte het wanneer haar oma zo sprak. Alsof ouder worden iets eenvoudigs was. Alsof eenennegentig jaar genoeg kon zijn.

Alsof er een leeftijd bestond waarop je iemand niet meer nodig had.

‘Ik ben niet van plan morgen dood te vallen,’ zei Myralda.

Althea keek meteen terug. ‘Dat is niet grappig.’

‘Een beetje.’

‘Niet eens een beetje.’

Myralda glimlachte. ‘Goed.’

Ze streek met haar duim over Althea’s wang. ‘Dan beloof ik dat ik vandaag niet sterf.’

‘Oma.’

‘Vandaag.’

Althea duwde haar hand weg, maar Myralda zag haar glimlach. ‘Kom,’ zei ze. ‘We sluiten vroeger.’

‘Het is nog niet eens middag.’

‘Een privilege van mijn leeftijd.’

‘Natuurlijk.’

Samen begonnen ze de kraam op te ruimen. Althea stapelde de potjes in houten kisten terwijl Myralda de kruidenbundels verzamelde.

Normaal protesteerde ze wanneer haar oma iets zwaars probeerde op te tillen.

Vandaag hoefde dat niet. Myralda probeerde het niet eens.

Toen alles ingepakt was, bleef Althea even voor de kraam staan. Boven haar bewogen de bladeren. Een meisje rende lachend voorbij terwijl kleine witte bloemetjes achter haar voetstappen uit de aarde kwamen.

De reizigers uit Aetheria waren allang verdwenen.

Waarschijnlijk al op de grote weg richting Avarys. Vier dagen.

Althea keek naar het einde van de straat.

Ze wist nog niet waarom, maar voor het eerst voelde die afstand niet groot.

Achter haar klikte Myralda het slot van de kraam dicht. ‘Althea?’

‘Ja?’

‘Kom je?’

Ze keek nog één keer naar de weg. ‘Ja.’

Ze liep naar haar oma en stak haar arm door die van haar. Samen begonnen ze langzaam naar huis te wandelen. Geen van beiden zag het kleine steentje naast de poot van de kraam. Het lag daar al jaren. Grijs. Glad. Onopvallend. Tot Althea voorbijliep. Heel even trilde het. En werd weer stil.

Hun huis lag aan de rand van de stad, waar de straatstenen plaatsmaakten voor smalle paden tussen de bomen.

Althea had er haar hele leven gewoond.

Het was niet groot, maar bijna iedere hoek droeg een herinnering. Gedroogde kruiden hingen aan de balken. In de vensterbanken stonden potten met planten

die nergens anders in Vaeloria wilden groeien. Boven de haard stonden oude glazen flesjes waarvan Althea de inhoud allang niet meer kende.

En in Myralda's slaapkamer stond een klein houten kistje.

Althea wist niet wat erin zat.

Ze wist alleen dat ze er nooit aan mocht komen. Dat was misschien wel de enige regel die Myralda haar hele leven zonder grapjes had uitgesproken.

Toen ze thuiskwamen, hielp Althea haar grootmoeder naar haar stoel bij het raam. 'Thee?' vroeg ze.

'Met honing.'

'Hoeveel?'

'Genoeg.'

'Dat is geen hoeveelheid.'

'Dan ken je me na negentien jaar nog steeds niet.'

Althea glimlachte en liep naar de keuken. Toen ze terugkwam, zat Myralda met gesloten ogen in haar stoel.

'Oma?'

'Ik ben niet doof.'

'Je antwoordde niet.'

'Ik dacht na.'

'Waarover?'

Myralda opende haar ogen. Een tijdje zei ze niets. Toen keek ze naar de gesloten deur van haar slaapkamer. 'Over dingen die ik je eerder had moeten vertellen.'

Althea bleef staan. 'Wat voor dingen?' 'Zet die thee eerst maar neer.' Ze deed wat haar gevraagd werd.

Myralda nam de beker niet aan. 'Ga zitten, Althea.'

Er zat iets in haar stem wat Althea niet kende. Geen spot. Geen droog commentaar. Geen poging om haar zorgen weg te lachen. Althea ging tegenover haar zitten. 'Oma, je maakt me bang.'

'Dat weet ik.'

Myralda keek naar haar handen. ‘Je hebt vandaag naar je moeder gevraagd.’

‘Dat doe ik wel vaker.’

‘En meestal geef ik je geen behoorlijk antwoord.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat ik dacht dat zwijgen je veilig zou houden.’

Althea fronste. ‘Veilig waarvoor?’

Myralda antwoordde niet. Ze keek naar de lege stoel naast de haard. ‘Je kent de naam van je grootvader.’

‘Dorian.’

‘Hij kwam niet uit Vaeloria.’

Althea keek haar verbaasd aan. ‘Waar dan wel vandaan?’

Myralda zweeg even. ‘Kaelthar.’

De naam bleef tussen hen hangen.

‘Het verdwenen rijk?’

‘Het rijk waarvan iedereen denkt dat het verdwenen is.’

Althea ging rechter zitten. ‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Dorian was nog jong toen de oorlog uitbrak. Zijn thuisland werd aangevallen. Hij verloor alles wat hij kende en vluchtte hierheen.’

‘En toen ontmoette hij jou?’

Voor het eerst verscheen er iets zachts op Myralda’s gezicht. ‘Ja.’

‘Was je verliefd op hem?’

‘Helaas.’

Althea knipperde. ‘Helaas?’

‘De koppigste man die ik ooit ontmoet heb.’

‘Dat klinkt bekend.’

‘Pas maar op.’

Althea glimlachte zwak.

‘Hij vertelde me verhalen over zijn thuisland. Over stenen die konden bewegen. Over gebouwen die uit de aarde groeiden.’ Myralda streek met haar duim over de rand van haar stoel. ‘En hij heeft zijn hele leven volgehouden dat Kaelthar nog bestond.’

‘Geloofde jij hem?’

‘In het begin niet.’

‘En daarna?’

‘Daarna heb ik jarenlang gezocht.’

Althea staarde haar aan. ‘Jij? Naar Kaelthar?’

‘Ik heb oude kaarten bestudeerd. Reizigers ondervraagd. Wegen gevolgd die nergens meer naartoe leken te leiden.’

‘En?’

‘Niets.’

Myralda keek naar het raam. ‘Geen stad. Geen mensen. Geen enkele aanwijzing die me werkelijk verder bracht.’

‘Waarom geloof je dan nog steeds dat het bestaat?’

‘Omdat ik Dorian kende. En omdat hij hierover niet loog.’ Een lange stilte volgde. Althea keek naar haar handen.

‘En mama?’ vroeg ze uiteindelijk. ‘Wist zij dit?’

Myralda’s gezicht veranderde. ‘Ja.’

Ze zweeg zo lang dat Althea dacht dat er niets meer zou komen. ‘Thessa had iets van haar vader geërfd.’

‘Wat dan?’

‘Zijn magie.’

Althea verstijfde. ‘Maar mama kon genezen. Dat heb je me zelf verteld.’

‘Dat kon ze ook.’

‘Dan…’ Althea maakte haar zin niet af.

Myralda deed het voor haar. ‘Ze droeg twee krachten in zich.’ Het werd stil in de kamer. Buiten bewogen de bladeren in de avondwind.

‘Dat is verboden,’ fluisterde Althea.

‘Ik weet het.’

‘Iedereen zegt dat zoiets niet meer bestaat.’

‘Je moeder was het bewijs dat ze ongelijk hadden.’

Althea voelde haar hart sneller slaan. ‘Wist papa het?’

‘Natuurlijk. Rowan hield van je moeder. Niet ondanks wat ze was, maar om wie ze was.’ Myralda haalde diep adem. ‘Je ouders zijn niet zomaar gestorven, Althea.’

Althea voelde haar maag samentrekken. ‘Wat bedoel je?’

‘Ze waren onderweg naar Kaelthar. Je moeder wilde het thuisland van haar vader vinden. Een plek waar ze niet hoefde te verbergen wat ze was.’

‘En ik?’

‘Jij was bij hen.’

Iets kouds trok door Althea’s borst. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Onderweg werden ze ontdekt. Gevangengenomen.’ Myralda’s stem werd zachter.

‘Je moeder gebruikte allebei haar krachten om jou te beschermen.’

Althea’s keel kneep dicht. ‘En papa?’

‘Rowan bleef bij haar.’ Myralda slikte. ‘Geen van beiden kwam terug.’

‘Maar ik wel.’

‘Ja.’

‘Hoe?’

Myralda schudde langzaam haar hoofd. ‘Dat weet ik niet, kind. Ik heb het negentien jaar lang willen weten.’

‘Wie heeft hen gevangengenomen?’

‘Ook dat weet ik niet.’ Ze probeerde op te staan. Althea schoot overeind.

‘Oma, blijf zitten.’

‘Help me dan.’

‘Waarheen?’

‘Mijn slaapkamer.’ Althea sloeg haar arm om Myralda heen en hielp haar langzaam overeind. In de slaapkamer wees Myralda naar de kleine houten kist op een plank naast haar bed. Althea bleef staan. Het kistje.

‘Dat kistje?’

‘Ja.’

‘Je zei altijd dat ik daar niet aan mocht komen.’

‘En voor één keer in je leven heb je geluisterd.’

Althea glimlachte niet. Myralda haalde een kleine sleutel uit een koordje dat onder haar kleding verborgen zat. Ze gaf hem aan Althea.

‘Open het.’

Althea keek haar aan. ‘Weet je het zeker?’

‘Alsjeblieft.’

Voorzichtig nam Althea het kistje van de plank. Het hout was donker en gladgesleten. Langs de randen liepen dunne ingekerfde lijnen die op elkaar aansloten als kleine breuken in steen. Ze stak de sleutel in het slot. Een zachte klik. Het deksel ging open. Binnenin lag een kristal. Niet groter dan een kleine pruim.

Diep van kleur, met gouden aders die dwars door het gesteente liepen.

Althea boog dichterbij. ‘Wat is dat?’

‘Het behoorde toe aan Dorian.’ Myralda ging voorzichtig op de rand van haar bed zitten. ‘Daarna aan je moeder.’

‘En nu?’

‘Nu aan jou.’

Althea keek opnieuw naar het kristal. ‘Maar mama had het toch bij zich? Op die weg?’

‘Ja.’

‘Hoe is het dan hier terechtgekomen?’

Myralda keek naar de gouden aders. ‘Op een ochtend lag het hier. In dit kistje. Een paar dagen nadat jij bij mij was teruggebracht.’ Althea staarde haar aan. ‘Zomaar?’

‘Dorian zei altijd dat het de weg terugvindt naar wie het toekomt.’

Myralda glimlachte flauwtjes. ‘Ik dacht dat hij overdreef. Hij overdreef wel vaker.’

Althea wilde haar hand uitsteken, maar aarzelde. ‘Waarom mocht ik het nooit aanraken?’

‘Omdat ik eerst zeker moest zijn dat je begreep hoe gevaarlijk het is.’

‘Gevaarlijk?’

‘Iedereen zonder Kaelthar-bloed die het met blote handen aanraakt, wordt verbrand.’

Althea trok haar hand terug. ‘En jij?’

‘Ik heb het nooit met mijn blote handen aangeraakt.’

‘Wat moet ik ermee?’

‘Raak het aan.’

‘Oma, je zei net—’

‘Ik weet wat ik zei.’

‘En als ik me verbrand?’

Myralda keek haar recht aan. ‘Dan hebben we allebei een heel groot probleem.’

Normaal zou Althea daarom gelachen hebben. Nu niet. Ze haalde langzaam adem en stak haar hand uit. Haar vingers raakten het kristal. Geen pijn. Geen brandwond. Alleen warmte. Een diepe, vreemde warmte die niet leek op de levenskracht die ze dagelijks gebruikte. Het was zwaarder. Stiller.

Alsof er iets onder haar huid wakker werd dat al heel lang had geslapen.

Althea hield haar adem in. Heel even lichtten de gouden aders op. Daarna doofden ze weer.

‘Oma...’

Myralda keek naar het kristal in Althea’s hand. Er stonden tranen in haar ogen.

‘Dorian had gelijk.’

‘Waarover?’

‘Dat het ooit weer iemand zou herkennen.’

Althea draaide het kristal voorzichtig tussen haar vingers. ‘Wat is het?’

‘Dorian noemde het zijn weg naar huis.’

‘Wat betekent dat?’

‘Dat heb ik hem honderd keer gevraagd.’

‘En?’

‘Hij lachte alleen.’

Althea keek op. ‘Dan weet ik niet eens waar ik moet beginnen.’

‘Je hoeft vandaag niet alles te weten.’ Myralda nam voorzichtig haar vrije hand vast. ‘Begin in Avarys. Zoek naar de oude geschiedenis. Naar wat er werkelijk gebeurd is tijdens de oorlog.’

‘Waarom vertel je me dit nu pas?’

Myralda liet haar hoofd iets zakken. ‘Omdat ik te lang heb gedacht dat ik je kon beschermen door je hier te houden.’

‘En nu?’

‘Nu moet je zelf beslissen wat je met de waarheid doet.’

Althea keek naar het kristal. ‘Je wilt dat ik ga?’

‘Ik wil dat je leeft, Althea.’ Myralda’s stem trilde. ‘En dat je niet je hele leven bang bent voor iets wat je nog niet begrijpt.’ Ze kneep zacht in Althea’s hand. ‘Kaelthar bestaat, Althea.’ Een stilte. ‘Zoek het.’ Nog een ademhaling. ‘Vind het.’

Althea voelde tranen achter haar ogen branden. ‘Dan gaan we samen.’

Myralda glimlachte. ‘Kindlief…’

‘We nemen een kar. We reizen langzaam. Vier dagen naar Avarys, zei je zelf.’

‘Althea.’

‘En wanneer je moe wordt, stoppen we. Dat maakt toch niet uit?’

Myralda legde haar hand tegen Althea’s wang. Dezelfde beweging als op de markt. ‘Je moet me iets beloven.’

Althea schudde haar hoofd. ‘Niet als je zo gaat praten.’

‘Luister.’

‘Nee.’

‘Althea.’

De ernst in haar stem liet haar zwijgen. ‘Gebruik je krachten nooit om iemand te worden die je niet bent.’ Althea keek haar niet-begrijpend aan.

‘Wat bedoel je?’

‘Kracht kan beschermen. Maar ze kan ook vernietigen. Zelfs wanneer je denkt dat je het juiste doet.’ Myralda streek een losse haarlok achter haar oor. ‘Beloof me dat je dat onthoudt.’

Althea knikte langzaam. ‘Dat beloof ik.’

‘Goed.’ Myralda liet haar hand zakken. ‘En nu wil ik slapen.’

Althea veegde haastig haar wangen droog. ‘Je hebt nog niet gegeten.’

‘Ik ben eenennegentig, geen vijf.’

‘Dat betekent niet dat je geen eten nodig hebt.’

‘Morgen.’

Althea zuchtte. ‘Je bent onmogelijk.’

‘Dat heb ik je grootvader ook vaak horen zeggen.’ Ze hielp haar oma onder de dekens. Daarna zette ze het kistje op de tafel naast het bed. Het kristal legde ze voorzichtig terug. Voor het eerst sloot ze het kistje zonder het op slot te draaien. Myralda keek ernaar. ‘Het is van jou, Althea.’

‘Ik weet het.’

‘Vergeet dat niet.’

Althea ging naast haar zitten. ‘Ik vergeet niets.’ Myralda glimlachte.

‘Dat betwijfel ik. Je vergeet iedere ochtend waar je je schoenen hebt gelaten.’

‘Oma.’

‘En je thee.’

‘Oma.’

‘En vorige week mijn—’

‘Ga slapen.’

Myralda lachte zacht. Het was een vermoeide lach. Maar het was haar lach.

En Althea voelde zich, ondanks alles wat ze zojuist had gehoord, heel even weer veilig. Die nacht bleef Althea langer wakker dan gewoonlijk.

Het kistje stond naast het bed van haar grootmoeder. Toch zag ze het kristal telkens voor zich wanneer ze haar ogen sloot.

Haar grootvader kwam uit Kaelthar. Haar moeder had twee krachten bezeten. Haar ouders waren niet zomaar gestorven.

En ergens zou een rijk bestaan waarvan iedereen dacht dat het verdwenen was.

Althea draaide zich op haar zij. Hoe kon Myralda zoiets negentien jaar voor haar verborgen houden? Ze wilde boos zijn. Maar telkens wanneer ze aan de bleke handen van haar grootmoeder dacht, verdween die boosheid. Morgen, besloot ze. Morgen zou ze haar alles vragen. Over Dorian. Over Thessa en Rowan. Over het kristal. Over Kaelthar.

Ze sloot haar ogen.

Voor het eerst in jaren droomde ze over een plaats die ze nog nooit gezien had.

Toen Althea de volgende ochtend wakker werd, was het stil in huis. Geen gerinkel van kopjes. Geen gemopper over te weinig honing. Geen stem die haar vertelde dat ze alweer te lang had geslapen.

'Oma?' Ze wachtte. Geen antwoord.

Althea stond op en liep naar de slaapkamer.

Myralda lag nog precies zoals ze haar de avond ervoor had achtergelaten. Op haar zij. Eén hand boven de dekens.

Haar zilvergrijze haar verspreid over het kussen.

'Oma?'

Althea liep naar het bed. 'We moeten de kraam nog openen.' Ze glimlachte flauwtjes.

'Of wil je vandaag weer gebruikmaken van je leeftijd?' Myralda antwoordde niet. De glimlach verdween.

Althea ging op de rand van het bed zitten en nam haar hand vast. Koud. Veel te koud.

‘Oma?’ Ze sloot haar ogen en zocht naar de vertrouwde stroom van levenskracht. Niets. Nee. Dat kon niet. Ze probeerde opnieuw.

Dieper deze keer.

Haar eigen magie verzamelde zich onmiddellijk in haar borst. Warmte stroomde door haar armen naar haar vingers. ‘Kom op,’ fluisterde ze. De groene glans verscheen rond haar handen.

‘Alsjeblieft.’ Ze zocht naar de levenskracht die ze gisteren nog had gevoeld.

Dat zwakke stroompje. Er moest toch iets zijn. Iets wat ze kon herstellen. Maar er was niets meer om te leiden. De glans rond haar vingers begon te trillen.

Althea voelde haar eigen kracht weglekken. Ze wist dat ze moest stoppen. Ze wist wat Myralda haar altijd had geleerd.

Dood bleef dood. En ouderdom kon je niet genezen.

Toch probeerde ze het nog één keer.

Tot de warmte uit haar handen verdween en ze uitgeput tegen de rand van het bed zakte. ‘Nee…’

Ze legde haar hoofd op Myralda’s borst.

Geen hartslag. ‘Je zei vandaag,’ fluisterde ze. De tranen kwamen voordat ze ze kon tegenhouden.

‘Je zei dat je vandaag niet zou sterven.’ Althea bleef zitten.

Ze wist niet hoelang. Buiten begonnen de vogels te zingen. Ergens in de verte gingen de eerste marktkramen open.

De wereld ging gewoon verder. Alsof er niets veranderd was.

Maar voor Althea was alles anders.

Uiteindelijk tilde ze haar hoofd op.

Op de tafel naast het bed stond de lege beker van gisteren.

Er zat nog een beetje honing op de bodem.

Althea begon opnieuw te huilen.

Ze pakte de hand van haar grootmoeder en hield die tegen haar wang. ‘Ik zal het vinden,’ fluisterde ze. Haar blik viel op het houten kistje. Ze wist nog niet hoe. Ze wist niet wie haar zou helpen.

Ze wist zelfs niet waar ze moest beginnen, behalve de naam van een stad die ze alleen uit verhalen kende. Avarys. Vier dagen reizen.

Althea keek nog één keer naar Myralda. ‘Dat beloof ik.’

Onder het deksel van het kistje lichtte heel even iets goud op.

Slechts een ogenblik.

Daarna werd alles weer stil.

2

De stenen

In Vaeloria begroef men de doden niet tussen steen.

Dat vond Myralda altijd een vreemde gewoonte van andere rijken.

'Je leeft tussen wortels,' had ze ooit gezegd. 'Waarom zou je daarna ineens onder een koude plaat willen liggen?'

Dus lag haar graf onder een oude linde.

Precies zoals ze gewild had.

De boom stond op een heuvel net buiten de stad, tussen velden waar het gras hoog genoeg groeide om tegen Althea's enkels te strijken. Vanaf daar kon je de daken van de huizen zien, de markt in de verte en, als de lucht helder genoeg was, een smalle strook van de grote weg naar Avarys.

Vandaag keek Althea nergens naar.

Ze stond naast het graf met haar handen rond elkaar gevouwen.

Het kristal hing onder haar zwarte mantel, in een leren buideltje aan een koord rond haar hals. Koud. Stil.

Mensen waren van overal gekomen.

Klanten van de kraam. Buren. Marktkooplui. Mensen van wie Althea de naam niet eens kende, maar die vertelden dat Myralda ooit hun kind had geholpen, hun koorts had behandeld of hen een kruidenmengsel had gegeven toen ze het niet konden betalen.

Althea wist dat haar oma geliefd was.

Ze had alleen niet beseft hoeveel levens ze had aangeraakt.

Voor het graf stond Serena.

Myralda's oudste vriendin. Haar lange zilvergrijze haar hing in een losse vlecht over haar schouder, en haar donkergroene ogen waren rood van het huilen.

Ze knielde en legde beide handen op de aarde.

Langzaam verscheen een groene gloed tussen haar vingers.

Het gras rond het graf bewoog.

Kleine stengels duwden zich door de donkere aarde omhoog. Eerst één. Toen tientallen.

Witte bloemen openden zich. Althea slikte. Myralda hield van witte bloemen.

Iemand naast haar begon zacht te huilen. Althea niet.

Ze had de afgelopen dagen zoveel gehuild dat het voelde alsof haar lichaam ermee gestopt was.

Serena kwam overeind. 'We geven terug wat ons gegeven werd,' zei ze.

De mensen rondom Althea legden één voor één iets op de aarde.

Een tak rozemarijn. Een bloem. Een appel. Een klein zakje kruiden. Een oude man legde een pot honing neer.

Ondanks alles moest Althea glimlachen. Natuurlijk. Myralda zou waarschijnlijk beledigd zijn geweest dat niemand eraan gedacht had een lepel mee te geven.

Toen was Althea aan de beurt. Ze had niets meegenomen. Dat besefte ze pas toen iedereen naar haar keek. Even raakte ze in paniek. Toen voelde ze iets in haar jaszak. Een klein gedroogd blaadje. Zilverblad. Van de kraam. Althea keek ernaar. Het was verkreukeld. Ze knielde bij het graf en legde het tussen de witte bloemen.

'Sorry,' fluisterde ze. 'Je zou zeggen dat ik het verpest heb.'

Een lach ontsnapte ergens achter haar. Niet gemeen. Warm.

En plotseling voelde dat beter dan huilen. Althea streek één keer met haar vingers over de aarde.

'Dag, oma.'

Meer kreeg ze niet gezegd. Ze stond op. Langzaam vertrokken de mensen. Eerst degenen die van verder kwamen. Daarna de buren.

De marktkooplui bleven iets langer. Ze omhelsden Althea, boden eten aan, boden hulp aan, boden allemaal ongeveer hetzelfde aan zonder echt te weten wat ze moesten zeggen.

Althea bedankte hen. Ze wist later niet meer wie wat gezegd had.

Uiteindelijk bleef alleen de oudere vrouw van de kraam naast die van Myralda nog bij haar staan.

'Je hoeft morgen niet naar de markt,' zei ze.

Althea keek haar aan. 'Dat was ik niet van plan.'

'Ook niet overmorgen.'

'Ik weet het.'

'En je hoeft nu nog niet te beslissen wat je met de kraam doet.'

Althea keek naar de bloemen op het graf. 'Ik weet het.'

De vrouw kneep zacht in haar arm. 'Je oma zou woedend worden als jij uit schuldgevoel achter die toonbank bleef staan.'

Dat klonk zo precies als Myralda dat Althea bijna verwachtte haar stem ergens achter zich te horen.

'Dat zei ze zelf ook.'

'Dan zou ik voor één keer naar haar luisteren.'

Althea glimlachte zwak. De vrouw wandelde naar beneden. Na een paar passen draaide ze zich om.

'Kom je?'

'Straks.' Ze aarzelde.

'Niet te lang alleen blijven.'

Althea knikte. Toen was ze weg. De heuvel werd stil. Althea trok haar mantel dichter rond zich heen. Er stond nauwelijks wind. Onder de linde bewogen de witte bloemen zacht heen en weer. Ze keek naar het graf. Nu iedereen weg was, voelde het echter.

Myralda lag daar. Niet thuis. Niet bij het vuur. Niet achter haar kraam. Hier.

Althea ging in het gras zitten. 'Ik weet niet wat ik nu moet doen.'

Het voelde stom om tegen een graf te praten. Dus deed ze het nog eens.

'Je hebt me wel heel gemakkelijk achtergelaten. Met een kristal, een verdwenen rijk en veel te weinig antwoorden.'

Geen antwoord.

‘Typisch.’ Althea keek naar de verte.

Van hieruit kon ze de grote weg zien. Heel klein. Een dunne lichte lijn tussen het groen. Vier dagen naar Avarys. Myralda had het gezegd alsof het eenvoudig was.

Zoek het. Vind het.

Alsof Althea gewoon een tas kon pakken en vertrekken. Ze had nog nooit alleen verder gereisd dan een paar dorpen. Ze wist niet hoe je een kamer vond in een vreemde stad. Ze wist niet hoeveel eten vier dagen kostte. Ze wist niet eens of ze een paard kon huren zonder opgelicht te worden.

‘Goed voorbereid,’ mompelde ze.

Ze haalde het kristal uit het buideltje. Het ving het licht. Gewoon een steen. Ze draaide het tussen haar vingers. Dorian had het zijn weg naar huis genoemd. Ze begreep nog steeds niet wat dat betekende.

Dit was haar thuis. Vaeloria. Het huis. De markt. Myralda. Althans—

Dat laatste niet meer.

Althea liet het kristal terug in het buideltje glijden. Toen hoorde ze iets. Tik. Ze keek op. Niets. Tik. Althea draaide haar hoofd.

‘Hallo?’

Geen antwoord. Misschien een vogel. Ze wilde opstaan. Toen bewoog er iets naast het graf. Een klein steentje. Althea bleef zitten. Het steentje rolde een paar centimeter door het gras. Stopte. Ze fronste.

Er was bijna geen wind. Nog een steen bewoog. Deze lag aan de andere kant van het graf. Althea kwam langzaam overeind.

‘Wat…’

Een derde steentje trilde.

Het kristal tegen haar borst werd warm. Althea greep ernaar. De warmte nam toe. Voor haar kwam het eerste steentje los van de grond.

Niet hoog. Nauwelijks een handbreedte.

Maar het zweefde. Althea vergat adem te halen.

Toen kwam een tweede omhoog.

En een derde.

Nog één. Binnen enkele seconden hingen zeven kleine stenen rondom Myralda's graf.

Althea deed een stap achteruit. De stenen bewogen. Langzaam. In een cirkel.

Ze keek om zich heen.

Niemand.

'Wie doet dat?'

De cirkel draaide verder. Het kristal werd heter. Althea trok het buideltje weg van haar huid. De stenen stegen iets hoger.

Haar hart bonsde. Dit was geen levenskracht.

Er groeide niets. Er leefde niets. Steen hoorde niet te bewegen.

'Althea!'

Ze schrok. Van beneden aan de heuvel zwaaide iemand naar haar.

'Kom je?'

Althea keek één fractie van een seconde weg. Achter haar klonk een reeks doffe tikken. Ze draaide zich terug. De stenen lagen in het gras. Stil. Alsof er niets gebeurd was. Althea bleef roerloos staan.

'Althea?'

'Ja!' Haar stem klonk vreemd.

Ze bukte en pakte een van de steentjes op. Gewoon steen. Grijs. Koud. Ze draaide het om. Niets bijzonders. Toen sloot ze haar vingers eromheen. Heel even, heel diep, voelde ze iets. Geen warmte. Geen leven. Iets anders. Een lijn. Een vorm. Een kleine barst binnenin die ze onmogelijk kon zien. Althea liet de steen vallen. Ze deinsde achteruit. Haar ogen gingen naar het graf.

Toen naar het kristal.

Myralda's woorden kwamen terug.

En dat je niet je hele leven bang bent voor iets wat je nog niet begrijpt.

Althea keek naar de weg in de verte. Avarys. Voor het eerst voelde het niet meer als een stad die ze ooit graag wilde bezoeken. Het voelde als een antwoord.

Ze stopte het buideltje terug onder haar mantel.

'Wat heb je mij gegeven, oma?' De witte bloemen bewogen zacht rond het graf. Deze keer antwoordde niets. Althea draaide zich om en liep de heuvel af.

Achter haar bleef het graf onder de oude linde liggen.

En tussen de witte bloemen lag één grijs steentje.

Een paar tellen nadat Althea verdwenen was, schoof het langzaam dichter naar Myralda's graf.

3

Vier dagen

Drie dagen na de begrafenis opende Althea de kraam voor de laatste keer.

Ze had zichzelf wijsgemaakt dat het eenvoudig zou zijn.

Luifel omhoog. Potten uitstallen. Kruiden ophangen. Geldkistje onder de toonbank. Precies zoals ze het honderden keren had gedaan.

Alleen stond Myralda's stoel leeg. Daar had Althea niet op gerekend.

Ze bleef ernaar kijken terwijl de markt rondom haar ontwaakte.

Een handelaar liet met een korte beweging een rij tomaten verder rijpen. Twee kinderen probeerden elkaar nat te spatten met water uit een fontein. Aan de overkant liet de bloemenverkoopster haar eerste knoppen van de dag opengaan.

Alles ging verder. Alleen bij hun kraam ontbrak iemand.

Althea pakte Myralda's stoel op en zette hem achter het doek.

Dat hielp een beetje. Boven haar hing nog steeds het oude bord.

MYRALDA

De gouden letters waren bijna volledig afgesleten.

Althea streek met haar vingers langs het hout. 'Eén dag,' mompelde ze.

Het nieuws had zich blijkbaar sneller verspreid dan zij had verwacht.

Nog voor de middag stond er een rij. Niet omdat iedereen plots dringend wondzalf nodig had.

Mensen kwamen afscheid nemen. Een bakker kocht zes zakjes slaapthee terwijl hij duidelijk geen idee had wat hij ermee moest.

'Zes?' 'Mijn vrouw slaapt slecht.'

'Sinds wanneer?'

Hij dacht na. 'Waarschijnlijk vanaf morgen.' Althea keek hem aan.

Hij schoof de munten naar haar toe en pakte de zakjes. 'Je oma gaf mij jarenlang korting.'

‘Mijn oma gaf iedereen korting.’

‘Daarom had ze nooit geld.’

‘Dat zei ik ook altijd.’

De bakker glimlachte. ‘Dat klinkt als haar.’

Hij vertrok zonder zijn wisselgeld mee te nemen. De volgende klant deed hetzelfde. En degene daarna ook. Tegen de middag begon Althea het te begrijpen.

‘Jullie hoeven dit niet te doen.’

De vrouw voor haar legde drie munten neer voor een potje dat er één kostte. ‘Ik weet het.’

‘Dan waarom—’

‘Omdat jij naar Avarys gaat.’

Althea verstijfde. ‘Hoe weet u dat?’

De vrouw haalde haar schouders op. ‘Je oma zei al maanden tegen iedereen dat jij ooit naar Avarys zou gaan.’

‘Natuurlijk.’

Dat klonk precies als Myralda. Vertel Althea vooral niets. Maar de hele markt mocht blijkbaar voorbereid zijn. De vrouw pakte haar zalfje. ‘Ze was trots op je.’

Althea keek naar het geldkistje. ‘Dat weet ik.’

Voor het eerst kon ze het zeggen zonder dat haar keel dichtkneep.

Aan het einde van de middag waren bijna alle planken leeg.

Althea hield alleen wat ze zelf nodig zou hebben.

Gedroogd zilverblad. Een klein potje wondzalf. Twee kruidenmengsels tegen koorts. Verband. Een flesje van Myralda’s sterkste tinctuur.

En het oude kruidenboek dat thuis op de keukenplank lag. De rest was verkocht.

Ze telde de munten drie keer. Meer dan genoeg voor de reis.

Waarschijnlijk ook genoeg om een tijdje in Avarys te blijven.

Dat idee voelde vreemder dan het zou moeten. Een tijdje. Niet één dag. Niet even kijken. Ze ging echt. Althea keek over de markt. Aan de rand van het plein stond

een kar klaar voor vertrek. Twee paarden ervoor. Houten banken achteraan. Een bord aan de zijkant vermeldde drie dorpen en daaronder één naam die haar aandacht onmiddellijk trok.

AVARYS

Ze liep naar de bestuurder. ‘Wanneer vertrek je?’

De man keek naar de lucht. ‘Morgenochtend. Bij zonsopgang.’

‘Hoe lang?’

‘Vier dagen als de wegen goed zijn.’

Vier dagen. Myralda’s stem verscheen onmiddellijk in haar hoofd.

Vier. Met een goede kar.

Althea slikte. ‘Is er nog plaats?’

‘Eén.’

Natuurlijk. ‘Hou die voor mij.’

De bestuurder stak zijn hand uit. ‘Twee zilver.’

Althea keek hem aan. ‘Eén.’

‘Anderhalf.’

‘Eén en je krijgt een pot wondzalf.’

Hij keek naar haar lege kraam. ‘Is het goede?’

‘Van Myralda.’

Zijn houding veranderde onmiddellijk. ‘Afgesproken.’

Althea schudde zijn hand. Misschien ging dit reizen haar toch nog lukken. Ze wachtte tot bijna iedereen weg was. Daarna begon ze de kraam af te breken. Niet helemaal. Het houten geraamte bleef staan. De marktmeester zou later beslissen wie de plek kreeg. Althea haalde alleen alles weg wat van hen was.

De manden. De doeken. De lege potten. Myralda’s stoel. Als laatste keek ze naar het bord.

MYRALDA

Ze kon het niet achterlaten. Althea klom op de toonbank en maakte het los.